

บทที่ 4

การวิเคราะห์รูปแบบเนื้อหา 'ข่าว' ที่มีลักษณะเป็น 'เหตุการณ์เทียม'

การศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างข่าว เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับรูปแบบเนื้อหาข่าว ประเด็นในการเสนอข่าว และคุณค่าข่าว เพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์และความแตกต่างของการใช้เหตุการณ์เทียม ระหว่างหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพและประชาชนนิยม ต่อการเสนอข่าวการแสดงคอนเสิร์ตในประเทศไทยของนักร้องไมเคิล แจ็กสัน โดยการให้ความสำคัญและน้ำหนักต่อการนำเสนอข่าวที่มีลักษณะเป็นเหตุการณ์เทียม (pseudo-events) และกรอบแนวความคิดเรื่องคุณค่าข่าว เป็นหลักการวิเคราะห์ และโดยได้วิเคราะห์เป็นลำดับดังนี้ว่า ประเด็นข่าวต่าง ๆ นั้น ถูกนำเสนอในรูปแบบใดบ้าง และ 'คุณค่าข่าว' (news value) ที่เป็นองค์ประกอบในเนื้อหาที่ปรากฏในวรรคหน้าใดถูกนำเสนอมากที่สุดด้วยการเจงนั้บปริมาณ

ในการศึกษาได้แบ่งเป็น 3 ระยะตามลำดับการเกิดของเหตุการณ์ เพื่อกำหนดประเด็นและอธิบายให้เห็นถึงการให้ความสำคัญ และน้ำหนักของหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภทได้ชัดเจนขึ้น คือ

- ช่วงก่อนการแสดง (1 กรกฎาคม - 23 สิงหาคม 2536) คือ ช่วงเวลาในการประชาสัมพันธ์การมาเปิดการแสดงคอนเสิร์ตของนักร้องไมเคิล แจ็กสัน การเปิดจองบัตรคอนเสิร์ต และการแถลงข่าวอย่างเป็นทางการของนักร้องไมเคิล แจ็กสัน

- ช่วงระหว่างการแสดง (24 สิงหาคม - 28 สิงหาคม 2536) คือ ช่วงเวลาการแสดงคอนเสิร์ต เหตุการณ์เดือนการแสดงคอนเสิร์ต และข่าวไมเคิล แจ็กสันถูกตั้งข้อหาคดีทารุณกรรมเด็ก

- ช่วงหลังการแสดง (29 สิงหาคม - 31 สิงหาคม 2536) คือ ช่วงหลังจากการแสดงคอนเสิร์ตของนักร้องไมเคิล แจ็กสัน สิ้นสุดลงและออกเดินทางจากประเทศไทย เพื่อไปเปิดการแสดงคอนเสิร์ตต่อที่ประเทศสิงคโปร์

รูปแบบเนื้อหา 'ข่าว'

การศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบข่าวต่าง ๆ ของหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ และประชานิยม ที่ใช้ในการเสนอข่าวการแสดงคอนเสิร์ต ที่ผู้วิจัยถือว่าเป็นปรากฏการณ์ของการสร้างเหตุการณ์เทียมนั้น ประกอบด้วย

- ข่าว ได้แก่ ข่าว และภาพข่าวหน้าหนึ่ง ข่าวการศึกษา ข่าวกีฬา ข่าวบันเทิง ข่าวต่างประเทศ
- คอลัมน์ประจำ ได้แก่ คอลัมน์บันเทิง
- บทความ ได้แก่ บทความวิชาการ
- การ์ตูน ได้แก่ การ์ตูนตอนเดียวจบ
- สกู๊ป ได้แก่ บทรายงานประเด็น หรือเหตุการณ์ที่เจาะพิเศษ มักล้อมกรอบในหน้า
- สารคดี ได้แก่ คอลัมน์ที่เสนอเนื้อหาเชิงนิยาย และมีรูปภาพประกอบ

การที่หนังสือพิมพ์ได้เสนอข่าวเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง ในรูปแบบที่ต่างกัน เนื่องจากโดยหลักการแล้ว ข่าวและภาพข่าว จะต้องเป็นการเสนอข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นอย่างตรงไปตรงมา แต่ถ้าต้องการที่จะแสดงความคิดเห็นในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น สื่อมวลชนจะนำเสนอในรูปแบบที่แตกต่างจากการเสนอข่าว อาทิ คอลัมน์ การ์ตูน และถ้าเหตุการณ์นั้นมีประเด็นที่น่าสนใจที่ต้องการเจาะลึกหรือมีความซับซ้อน การนำเสนอจะอยู่ในรูปแบบของสกู๊ป หรือสารคดี

เพื่อให้เห็นภาพรวมของการใช้รูปแบบเนื้อหาข่าวของหนังสือพิมพ์แต่ละชนิด ได้มีการนำเสนอเพื่อให้เห็นความแตกต่างในลักษณะของการแจกแจงความถี่ ดังแสดงในตารางที่ 4.1 ซึ่งประกอบด้วยจำนวนรูปแบบเนื้อหาทั้งสิ้น 267 ชิ้น

สงวนลิขสิทธิ์บริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.1 แสดงการจำแนกรูปแบบเอกสารข่าวที่นำเสนอกรณีไม่เกิด
แจ็กสัน

รูปแบบ	จำนวน	อัตราส่วน
ข่าว	120	45.80%
ภาพข่าว	75	28.63%
คอลัมน์	30	11.45%
สตู๊ป	23	8.78%
สารคดี	7	2.67%
การ์ตูน	9	1.53%
บทบรรณาธิการ	3	1.15%
บทความ	-	-
รวม	267	100.00%

จากตารางที่ 1 นี้ สามารถให้ภาพรวมในเบื้องต้นได้ว่า นอกจากหนังสือพิมพ์ทั้งเชิงคุณภาพและประชาชนิคมได้นำเสนอเนื้อหาข่าวการแสดงคอนเสิร์ต ในรูปแบบของการรายงานข่าวเป็นหลัก คิดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 45.80 ของทั้งหมดแล้ว ‘ภาพข่าว’ ก็ยังเป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่หนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภทได้นำมาใช้ด้วยเช่นกัน คิดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 28.63% และเมื่อนำรูปแบบดังกล่าวมาแยกวิเคราะห์ตามชนิดของหนังสือพิมพ์ เป็นหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ 119 ชิ้น และประชาชนิคม 148 ชิ้น พบว่า หนังสือพิมพ์ทั้งสองชนิดมีรูปแบบการเนื้อหาข่าวที่แตกต่างกันดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 แสดงการจำแนกรูปแบบเอกสารข่าวที่นำเสนอกรณีไมเคิล แจ็กสันของหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพและประชานิยม

หนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ			หนังสือพิมพ์ประชานิยม		
รูปแบบ	จำนวน	อัตราส่วน	รูปแบบ	จำนวน	อัตราส่วน
ข่าว	64	55.17%	ข่าว	56	38.36%
ภาพข่าว	26	22.41%	ภาพข่าว	49	33.56%
คอลัมน์	8	6.90%	คอลัมน์	22	15.07%
สตู้ป	11	9.48%	สตู้ป	12	8.22%
สารคดี	3	2.59%	สารคดี	4	2.74%
การ์ตูน	6	2.59%	การ์ตูน	3	0.68%
บท	1	0.86%	บท	2	1.37%
บรรณาธิการ			บรรณาธิการ		
บทความ	-	-	บทความ	-	-
รวม	119	100.00%	รวม	148	100.00%

จากตารางเปรียบเทียบเนื้อหาของหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ และเชิงประชานิยม พบว่า 'ข่าว' และ 'ภาพข่าว' ก็ยังคงเป็นรูปแบบที่หนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภทนำมาใช้ในการนำเสนอ โดยหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ที่เน้นเสนอข่าวที่ให้ความรู้มากกว่าให้ความบันเทิง ก็ยังให้ความสำคัญต่อการแสดงคอนเสิร์ตของไมเคิล แจ็กสันในครั้งนี้ด้วย และโดยธรรมชาติของหนังสือพิมพ์ประเภทนี้จะนำเสนอเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในรูปแบบของ 'ข่าว' มากกว่า 'ภาพข่าว' แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า หนังสือพิมพ์เชิงประชานิยมนี้ จะเน้นที่ 'ภาพข่าว' ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกับการรายงานข่าว ทั้งนี้เพราะข่าวของไมเคิล แจ็กสัน มิใช่เป็นข่าวของบุคคลบันเทิงธรรมดา แต่เป็นบุคคลที่สำคัญซึ่งมีฐานะเป็นราชาเพลงป๊อประดับโลก (King of Pop) ดังนั้นจึงต้องมีการประชาสัมพันธ์ข่าวเกี่ยวกับตัวศิลปินผู้นี้ และด้วยเหตุที่ ภาพข่าว สามารถดึงดูดความสนใจของผู้

อ่านได้เป็นอย่างดี ตั้งแต่ภาพของโมเคิล เมื่อเริ่มแรกเข้าสู่วงการดนตรี ภาพประวัติส่วนตัว โดยเฉพาะเรื่องหน้าตา และภาพการแสดงคอนเสิร์ตตามประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก

มีจุดที่น่าเป็นที่สังเกตว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภทได้นำเสนอข่าวนี้ ในรูปแบบของบทบรรณาธิการด้วย ซึ่งนับเป็นกรณีตัวอย่างที่สำคัญที่สะท้อนถึงการสร้างกระแสหลักให้กับคนในสังคม กระแสหลักในช่วงเวลาดังกล่าวได้แก่ การรณรงค์วัฒนธรรมไทย ทั้งนี้เพราะองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ได้ประกาศให้ปี พ.ศ. 2531-2540 เป็นทศวรรษโลกเพื่อการพัฒนาวัฒนธรรม (World decade for culture development 1988-1997) และทางรัฐบาลไทยก็ได้สนองตอบต่อกระแสดังกล่าว โดยนายปราโมทย์ สุขุม ประธานกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้นำเรื่อง การรณรงค์วัฒนธรรมไทยเสนอต่อคณะรัฐมนตรี และมีมติเห็นชอบกำหนดให้วันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2536 ถึง 5 ธันวาคม พ.ศ. 2537 เป็น 'ปีรณรงค์วัฒนธรรมไทย' (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2537) ดังนั้น การเปิดคอนเสิร์ตในประเทศไทยของนักร้องผู้นี้ ได้ก่อให้เกิดความวิตกกังวลต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นกระทรวงที่มีหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบโดยตรงว่า คอนเสิร์ตของนักร้องผู้นี้จะทำลายวัฒนธรรมของคนไทย โดยเฉพาะทำเดินของนักร้องผู้นี้ แต่ในความคิดของหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภทนี้ก็กลับเห็นว่า เป็นเพียงการแสดงคอนเสิร์ตธรรมดา ๆ และไม่มีผลกระทบต่อวัฒนธรรมของไทยได้ โดยหนังสือพิมพ์ข่าวสด ซึ่งเป็นตัวแทนของหนังสือพิมพ์เชิงประชานิยม ได้แสดงทัศนคติต่อเรื่องดังกล่าวว่า เป็นเพียงปรากฏการณ์ทางสังคมเท่านั้น โดยการพาดหัวบทบรรณาธิการว่า

“โมเคิล แจ็กสัน ปรากฏการณ์ทางสังคม” (ข่าวสด, 23 กรกฎาคม 2536)

สาระที่สำคัญ คือ การมาเปิดคอนเสิร์ตของนักร้องผู้นี้ เป็นเพียงธุรกิจอย่างหนึ่งเท่านั้น กระทรวงศึกษาธิการไม่ควรวิตกกังวลกับกระแสไหลบ่าของวัฒนธรรมตะวันตก แต่ควรได้มีการพิจารณาและปรับประยุกต์ให้เข้ากับสังคมไทยอย่างเหมาะสม และเมื่อการแสดงคอนเสิร์ตเสร็จสิ้นลง หนังสือพิมพ์ทั้งสองชนิดได้กล่าวถึงความสำเร็จของการจัดคอนเสิร์ตฯ ในรูปของบทบรรณาธิการ ดังนี้

“บทสวดดี คอนเสิร์ต อภิดารา ไมเคิล แจ็กสัน” (ข่าวสด, 27 สิงหาคม 2536)

สาระสำคัญเป็นการกล่าวถึง ความสำเร็จของทีมงานของคณะนักร้องไมเคิล แจ็กสัน ไม่ว่าจะเป็นแผนการตลาด แผนการประชาสัมพันธ์ ประกอบเข้ากับความสามารถของนักร้องผู้นี้ และการทำหน้าที่เป็นทูตวัฒนธรรม และที่สำคัญคือ เป็นการประกาศเกียรติภูมิของประเทศไทยให้ทั่วโลกได้รู้จัก

“แ่งคิดไมเคิล แจ็กสัน” (มติชน, 31 สิงหาคม 2536)

สาระสำคัญเป็นเรื่องของการเข้าถึงจุดยืนของบทบรรณาธิการว่า การเปิดคอนเสิร์ตในครั้งนี้ เป็นเพียงธุรกิจที่มีไมเคิล แจ็กสัน เป็นสินค้าจากตะวันตกนำมาโชว์ในประเทศไทยเท่านั้น โดยอาศัยกลยุทธ์ของการชักจูงให้สาธารณชนหันมาตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะปัญหาเด็กที่เกิดขึ้นทั่วโลกนำมาเป็นจุดสนใจ

บทบรรณาธิการดังกล่าวนับเป็นตัวอย่างที่สำคัญที่สะท้อนถึงการสร้างกระแสหลักให้กับสาธารณชนในสังคมในช่วงเวลาดังกล่าว เพราะผู้อ่านไม่เพียงแต่จะเรียนรู้จากประเด็นข่าวที่เลือกสรรให้ แต่ยังได้รับรู้ถึงจุดยืนของหนังสือพิมพ์ต่อประเด็นข่าวนั้นอีกด้วย

จากการศึกษาเอกสารข่าวทุกชิ้นตลอดทั้ง 3 ช่วงเหตุการณ์ พบว่า ‘ประเด็นของเหตุการณ์’ ที่นำเสนอผ่านพาดหัวข่าว มีการนำเสนอในประเด็นของ ‘เหตุการณ์’ ทั้งหมด 12 ประเด็นด้วยกัน คือ การพาดหัวข่าวเกี่ยวกับความสำคัญของคอนเสิร์ต การพาดหัวข่าวเกี่ยวกับบัตร การพาดหัวข่าวเกี่ยวกับสถานที่ การพาดหัวข่าวเกี่ยวกับนักร้องไมเคิล แจ็กสัน การพาดหัวข่าวเกี่ยวกับความขัดแย้ง การพาดหัวข่าวเกี่ยวกับมาตรการความปลอดภัย การพาดหัวข่าวเกี่ยวกับสภาพอากาศ การพาดหัวข่าวเกี่ยวกับการเลื่อนคอนเสิร์ต การพาดหัวข่าวเกี่ยวกับคดีข่มขืนเด็ก การพาดหัวข่าวเกี่ยวกับความสำเร็จของงาน การพาดหัวข่าวเกี่ยวกับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเด็ก การพาดหัวข่าวผลที่ได้จากการจัด ซึ่งเป็นประเด็นเหตุการณ์ที่หนังสือพิมพ์ทั้งเชิงคุณภาพ และเชิงประจักษ์นิยม ใช้นำเสนอ ผู้วิจัยจึงนำมาวิเคราะห์ต่อไปในส่วนของคุณค่าข่าว เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจในเรื่องการใช้เหตุการณ์เทียมของหนังสือพิมพ์รายวันมากยิ่งขึ้น โดยจะนำเสนอในลำดับต่อไป

การวิเคราะห์คุณค่าข่าว

การศึกษาเกี่ยวกับวิธีการนำเสนอ “ข่าว” ที่เป็นเหตุการณ์เทียม เป็นการศึกษาถึงการนำเสนอประเด็นต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นของหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ และ เชิงประจักษ์นิยม ประเด็น

ต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นผลจากการเลือกสรรจากผู้ผลิตเนื้อหา (บรรณาธิการ ผู้สื่อข่าว) ผู้รับสารไม่เพียง แต่จะได้รับความรู้เกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นผ่านทางสื่อมวลชนเท่านั้น แต่ยังสามารถเรียนรู้ว่าจะให้ความสำคัญกับข่าวสารที่ถูกเสนอมาอย่างน้อยเพียงใดจากความสำเร็จของการพาดหัวข่าว

การจัดลำดับความสำคัญของพาดหัวข่าว จำแนกตามขนาดและตำแหน่งของการพาดหัวข่าวได้ 4 ลำดับ คือ พาดหัวยักษ์ พาดหัวใหญ่ พาดหัวธรรมดา และพาดหัวเล็ก (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในหน้า 15) ตามปกติประเด็นที่สำคัญจะถูกหยิบยกขึ้นมาไว้ในหัวข่าว เพื่อเป็นการชี้หรือย้ำเตือนให้ผู้รับสารเล็งเห็นถึงความหมายบางประการที่หนังสือพิมพ์ฉบับนั้นต้องการที่จะสื่อสารมายังผู้รับ นอกจากการจัดลำดับความสำคัญของพาดหัวข่าวแล้ว ยังได้ทำการวิเคราะห์ความหมายของการพาดหัวข่าว

ข่าวการแสดงคอนเสิร์ตของนักร้องไมเคิล แจ็กสัน ที่จัดขึ้นในประเทศไทยในปี พ.ศ. 2536 นับเป็นเหตุการณ์หนึ่งในอีกหลายเหตุการณ์ที่หนังสือพิมพ์ได้นำมาสร้างความหมายใหม่ โดยการกำหนดประเด็น การใช้ขนาดพาดหัวข่าว ตลอดจนภาพข่าวซึ่งจะได้วิเคราะห์ต่อไปในบทที่ 5 การนำมาเสนอใหม่ดังกล่าวมีลักษณะเกินจริงที่สามารถสร้างความสนใจโดยใช้ภาษาในลักษณะต่าง ๆ โดยประเด็นที่หนังสือพิมพ์ได้หยิบยกขึ้นมาพาดหัวข่าวมีทั้งสิ้น 12 ประเด็นตามลำดับเหตุการณ์ ดังนี้

1. การพาดข่าวเกี่ยวกับความสำคัญของคอนเสิร์ต ได้แก่ ประเด็นที่หนังสือพิมพ์กล่าวถึงความขึ้นมา และวัตถุประสงค์ของการจัดคอนเสิร์ตฯ ตลอดจนเวที และอุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดงคอนเสิร์ต เช่น

ไมเคิล แจ็กสัน มาไทย เปิดคอนเสิร์ตยักษ์ 50 ถ.

(มติชน, 1 กรกฎาคม 2536)

แบ็คอัฟ 'มาแล้ว' 'แจ็กสัน' ถึงค่านี

(ไทยรัฐ, 22 สิงหาคม 2536)

2. การพาดข่าวเกี่ยวกับบัตร ได้แก่ ประเด็นที่เกี่ยวกับราคาบัตร การจำหน่ายบัตร และการแจกบัตรฟรี อันนำไปสู่ความขัดแย้งในที่สุด เช่น

รอบ 2 แจ็กสัน ขายตั๋ว 7 สด

(ข่าวสด, 3 สิงหาคม 2536)

คอนเสิร์ตยักษ์ไม่ล้มแล้ว เปิดขายบัตรรอบ 2 วันนี้

(สยามโพสต์, 7 สิงหาคม 2536)

3. การพาดข่าวเกี่ยวกับสถานที่ ได้แก่ ขนาดของสถานที่ในการรองรับผู้เข้าชม โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณอฒจันทร์ที่มีรอยร้าว ลู่วิ่งและหญาในบริเวณสนาม เช่น

แอสนามศุภฯ ทู๊ดรับไม่ไหว เบรคคว่น "แจ็กสัน"

(สยามโพสต์, 13 สิงหาคม 2536)

หวั่นแจ็กสันทำสนามศุภฯ พัง ให้กรมพละ เรียกค่าเสียหาย

(สยามโพสต์, 13 สิงหาคม 2536)

4. การพาดข่าวเกี่ยวกับตัวนักร้องไมเคิล แจ็กสัน ได้แก่ การนำเสนอการปรากฏตัวตามสถานที่ต่าง ๆ ของนักร้องไมเคิล แจ็กสัน รวมทั้งการแถลงข่าวการเปิดตัวอย่างเป็นทางการต่อหน้าสื่อมวลชนทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศที่โรงแรมโอเรียนเต็ล เช่น

แจ็กสันมาแล้ว เท่อ 'บางกอก'

(สยามโพสต์, 22 สิงหาคม 2536)

แจ็กสันตระเวณกรุง คนคั่ง! ตามรุมล้อมแน่นชนิด

(ไทยรัฐ, 23 สิงหาคม 2536)

5. การพาดข่าวเกี่ยวกับความขัดแย้ง ได้แก่ การนำเสนอความเคลื่อนไหว และความขัดแย้งในเรื่องของสถานที่และบัตร ตัวอย่างเช่น

แอสนามศุภฯ ทู๊ดรับไม่ไหว เบรคคว่น 'แจ็กสัน'

(ข่าวสด, 21 กรกฎาคม 2536)

หวั่น สนามศุภฯ พัง ตื่น "ไมเคิล แจ็กสัน"

(สยามโพสต์, 16 กรกฎาคม 2536)

6. การพาดข่าวเกี่ยวกับมาตรการความปลอดภัย เป็นประเด็นที่พบมากในช่วงแรกของการแสดง โดยเนื้อหาจะเป็นการนำเสนอการวางกำลังเจ้าหน้าที่ในการรักษาความปลอดภัย และการอำนวยความสะดวก เช่น

ใช้ ตร.-ทหารเกือบ 8 พันนาย รับมือคอนเสิร์ต 'แจ็กสัน'

(มติชน, 6 สิงหาคม 2536)

คอนเสิร์ต 'แจ็กสัน' ทหาร-ตร. 1800 นาย ตรึงสนามศุภ

(ข่าวสด, 23 สิงหาคม 2536)

7. การพาดข่าวเกี่ยวกับสภาพอากาศ เป็นประเด็นที่พบในหนังสือพิมพ์เชิง
ประชานิยมเท่านั้น เช่น การรายงานสภาพอากาศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสภาพอากาศในวันแสดง
คอนเสิร์ต เช่น

บรันดิ-หัวหมู บนผู้ฝืนวัน 'แจ็กสัน'

(ข่าวสด, 2 สิงหาคม 2536)

ทีมคอนเสิร์ตแจ็กสันไม่สยบ ต่อให้ฝนหนักก็แสดง

(ไทยรัฐ, 24 สิงหาคม 2536)

8. การพาดข่าวเกี่ยวกับการเลื่อนคอนเสิร์ต ได้แก่ เนื้อหาของการข่าวเกี่ยวกับการ
งดการแสดงคอนเสิร์ตของนักร้องไมเคิล แจ็กสันฯ เช่น

วันนี้ หากยังไม่เด่น ก็คือ เดิกตลอดกาล

(ไทยรัฐ, 27, สิงหาคม 2536)

หวัดจรวด 'งดแสดง' วันนี้ก็ไม่แน่ ซ่องโจ 'แจ็กสัน' 'ป่วย' ข่าวดวง!

(สยามโพสต์, 26 สิงหาคม 2536)

9. การพาดข่าวเกี่ยวกับคดีข่มขืนเด็ก เนื้อหาที่ปรากฏจะเป็นเรื่องการถูกตั้งข้อหา
ทารุณกรรมทางเพศกับเด็ก เช่น

ริคไมเคิล 20 ล้านเหรียญ ปิดข่าวฉ้อโกงเด็กชาย

(สยามโพสต์, 26 สิงหาคม 2536)

ทนายแฉคดีแจ็กสัน เช็คร่างคช. ไม่พบอะไร พ่อปิดปาก

(ข่าวสด, 30 สิงหาคม 2536)

10. การพาดข่าวเกี่ยวกับความสำเร็จของงาน เนื้อหาในประเด็นนี้ ได้แก่ ผลสำเร็จ
ของการแสดงคอนเสิร์ตทั้ง 2 รอบ เช่น

แฟนกรี๊ดคอนเสิร์ต 'เป็นลม' พับนับร้อย

(สยามโพสต์, 25 สิงหาคม 2536)

บัตรเบ่งคอนเสิร์ต 'แจ็กสัน' อดระวาด แสนคนคั่งฟังประตู่หวัดจรวด

(มติชน, 28 สิงหาคม 2536)

11. การพาดข่าวเกี่ยวกับกิจกรรมที่เกี่ยวกับเด็ก เนื้อหาจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับมูลนิธิ Heal the World และการบริจาคเงินเพื่อมูลนิธิเด็ก เช่น

เผย 2 เด็กไทย โชคดีประชุมที่บ้านไม่เคิด

(สยามโพสต์, 9 กรกฎาคม 2536)

เด็กไทยกับเพลง Heal The World คอนเสิร์ต 'ไม่เคิด แจ็กสัน'วันนี้

(มติชน, 24 สิงหาคม 2536)

12. การพาดข่าวเกี่ยวกับผลที่ได้จากการจัด ได้แก่ การนำเสนอสภาพของสนามศุภชลาศัย รายได้จากการเก็บภาษีทั้งจากนักร้อง และจากบัตรคอนเสิร์ต เช่น

เผยตัวเลขภาษี 'ไอ้แจ็กสัน' สรรพากรรีดเหนาะๆ 11 ล้าน

(สยามโพสต์, 18 กรกฎาคม 2536)

แจ็กสันโบกมืออำลา ฝากรอยข้าวสนามศุภฯ

(สยามโพสต์, 29 สิงหาคม 2536)

จากลักษณะประเด็นเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ได้แจกแจงรายละเอียดนี้ ได้นำมาจำแนกตามลำดับความสำคัญโดยการพาดหัวข่าว โดยแบ่งการวิเคราะห์เป็น 3 ช่วงเวลา

1. ช่วงก่อนการแสดงคอนเสิร์ต (วันที่ 1 กรกฎาคม- 23 สิงหาคม 2536)

ก.สภาพการณ์ทั่วไปในช่วงก่อนการแสดงคอนเสิร์ต

นับตั้งแต่บริษัท เทโร เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด ได้ออกมาแถลงข่าวการนำไมเคิล แจ็กสัน มาเปิดการแสดงคอนเสิร์ตในประเทศไทย และเมื่อได้ประกาศวันเปิดของบัตรอย่างเป็นทางการ สื่อมวลชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งหนังสือพิมพ์รายวัน ได้จุดกระแสความสนใจของประชาชน โดยเริ่มนำข้อมูลต่าง ๆ ของการแสดงคอนเสิร์ต ข้อมูลของตัวนักร้องไมเคิล แจ็กสัน รวมทั้งการจัดตั้งมูลนิธิ Heal the World มานำเสนอ

สำหรับในเรื่องของบัตรคอนเสิร์ตนั้น จากข่าวที่ปรากฏออกมาว่า มีประชาชนจำนวนมากไปยื่นรอนำสถานที่จำหน่ายบัตรซึ่งกระจายออกไปทั่วกรุงเทพฯ รวมทั้งตัวแทนจำหน่ายทั่วประเทศ ตั้งแต่เช้าโดยเข้าคิวรอ ถึงแม้ว่าตามกำหนดเวลาแล้วจะเปิดขายบัตรพร้อมกันทั่วประเทศในตอน 10.00 และก่อนถึงเวลา 12.00 น. บัตรก็หมดภายในเวลาอันรวดเร็ว

และในระหว่างนี้ ก็ได้เกิดความขัดแย้งระหว่างหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ก็คือ กรมพลศึกษา ภายใต้การควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการ กับบริษัทเทโรฯ ในเรื่องของสถานที่จัดคอนเสิร์ต อันได้แก่ สนามศุภชลาศัย โดยมุ่งประเด็นไปในส่วนของความปลอดภัยของผู้ชม โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณอัฒจันทร์ ทำให้ต้องมีการตรวจสอบสนามเสียก่อน ซึ่งไม่เคยมีการกระทำเช่นนี้มาก่อนเลย เท่ากับเป็นการตอกย้ำถึงความสำคัญ และเป็นการจุดความสนใจไม่เพียงแต่กลุ่มเป้าหมายเท่านั้น แต่ยังสามารถขยายไปสู่ประชาชนทั่วไปด้วย โดยหลังจากนั้นไม่นานก็มีเสียงเรียกร้องให้มีการเปิดการแสดงในรอบที่ 2

จนกระทั่งถึงวันที่นักร้องไมเคิล แจ็กสัน ได้กำหนดเดินทางมาประเทศไทย ทางสื่อมวลชนก็ได้ทำข่าวอย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะเป็นการปรากฏอย่างไม่เป็นทางการของไมเคิล แจ็กสันที่ออกตระเวนตามสถานที่ต่างๆ รวมทั้งการปรากฏตัวอย่างเป็นทางการในวันแถลงข่าว การนำเสนอข่าวของไมเคิล แจ็กสันก็ได้ถูกนำเสนอออกมาในรูปข่าวด่วน และข่าวบันเทิงอย่างใกล้ชิด

ดังนั้น จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจว่า สื่อมวลชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งหนังสือพิมพ์ได้ให้ความสำคัญและนำหนักต่อประเด็นเหล่านี้ โดยการพาดหัวข่าวมากน้อยเพียงไรและอย่างไร

ข. การให้ขนาดของพาดหัวหน้าหนึ่ง

ส่วนนี้เป็นการศึกษาถึงการให้ความสำคัญของหนังสือพิมพ์ทั้งเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณต่อประเด็นของเหตุการณ์ ด้วยการให้ขนาดของพาดหัวในประเด็นที่นำมาศึกษา เพื่อตั้งข้อสังเกตว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภทนั้นให้ความสำคัญกับการพาดหัวต่อประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้อย่างไร ดังตารางที่ 4.3

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.3 แสดงประเภทของการพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพและเชิง
 ประชานิยม ช่วงก่อนการแสดง (1 กรกฎาคม-23 สิงหาคม 2536)

ประเด็นของเหตุการณ์	หนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ					หนังสือพิมพ์เชิงประชา นิยม				
	พาด หัว ยักรษ์	พาด หัว ใหญ่	พาด หัว ธรรมดา	พาด หัว เล็ก	รวม	พาด หัว ยักรษ์	พาด หัว ใหญ่	พาด หัว ธรรมดา	พาด หัว เล็ก	รวม
1. ความสำคัญของ คอนเสิร์ต		1	3		4	-	1	3	1	5
2. บัทร	-	2	-	2	4	-	-	1	1	2
3. สถานที่	-	3	1	-	4	1	-	2	-	3
4. ความสำคัญของนักร้อง	1	-	1	-	2	1	-	-	-	1
5. ความขัดแย้ง	3	3	1	1	8	1	1	1	2	5
6. มาตรการความปลอดภัย	-	-	1	1	2	-	-	-	-	0
7. สภาพอากาศ	-	-	-	-	0	-	1	-	-	1
8. การเลื่อนคอนเสิร์ต	-	-	-	-	0	-	-	-	-	0
9. คดีข่มขืนเด็ก	-	-	-	-	0	-	-	-	-	0
10. ความสำเร็จของงาน	1	1	-	-	2	2	1	-	-	3
11. กิจกรรมที่เกี่ยวกับเด็ก	-	-	-	-	0	-	-	-	-	0
12. ผลที่ได้รับจากการจัด	-	1	-	-	1	-	-	-	-	0
รวม	5	11	7	4	27	5	4	7	4	20

จากตารางในข้างต้น พบว่า หนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ และเชิงประชานิยม ให้
 ขนาดพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งในประเด็น 'ความขัดแย้ง' มากขึ้นหลังจากวันขายบัตร คือวันที่ 15 สิงหาคม
 ซึ่งเป็นช่วงเวลาของการตกลงกัน ในเรื่องของการใช้สนามศุภชลาศัยระหว่างบริษัทผู้จัด กับ กรม

พลศึกษา ภายใต้การควบคุมดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ ค่าเช่าสนาม ค่า เบี้ยประกันสนาม และค่าเบี้ยประกันชีวิตผู้ชม จนกลายเป็นปัญหาความขัดแย้ง และนำไปสู่ความ ไม่แน่นอนของการจัดคอนเสิร์ตในครั้งนี้ หนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพและเชิงประชานิยมได้ให้น้ำหนัก โดยใช้ขนาดพาดหัวข่าว ดังนี้

- มติชน พาดหัวใหญ่ - รมต. ว่างกันเอง กิดกัน 'แจ็กสัน' ยังคือ
- ไทยรัฐ พาดหัวใหญ่ - รอดันกันวันพุงนี้ ถัม-ไม่ถัม คอนเสิร์ตแจ็กสัน
- ข่าวสด พาดหัวยักษ์ - แด 'รมต.' เซ็นไปแล้ว ดันทุรัง แจ็กสัน-สนามศุภ
- สยามโพสต์ พาดหัวยักษ์ - ยื้อประกัน 100 ล้าน คอนเสิร์ตแจ็กสันเซ

สาเหตุที่ประเด็นเรื่องความขัดแย้งได้รับความสำคัญในช่วงแรกนี้มากกว่าความ สำคัญของนักร้อง เนื่องจาก บังคับเรื่องเวลา ที่ยังมีเวลาอีกนานกว่าจะถึงวันแสดงคอนเสิร์ตฯ นอกจากนี้กลุ่มแฟนเพลงของไมเคิล แจ็กสันในประเทศยังมีเฉพาะกลุ่มที่มีความสนใจ และสามารถจะ ติดตามความเคลื่อนไหวของนักร้องที่ตนเองชื่นชมทางสื่อชนิดอื่น ๆ ได้ แต่การให้ความสำคัญกับ ความขัดแย้งเกี่ยวกับสนามศุภชลาศัยที่ใช้เป็นสถานที่จัดคอนเสิร์ตยังเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเมือง ผลประโยชน์ต่าง ๆ ที่สามารถใช้เป็นกระแสหลักกระตุ้นกลุ่มเป้าหมายตลอดจนสามารถกระจายวง กว้างไปยังประชาชนทั่วไปให้เกิดความสนใจต่อเหตุการณ์ดังกล่าวได้ ซึ่งเป็นไปตามหลักการใน ยุคข้อมูลข่าวสารที่ว่า “ข่าวร้ายจะกลายเป็นข่าวดี และข่าวดีจะกลายเป็นข่าวเล็ก”

หลังจากการขายบัตรรอบแรกประสบความสำเร็จด้วยดี สื่อมวลชนได้นำเสนอ ประเด็น “สภาพของสนาม” ที่จะใช้เป็นเวทีในการจัดการแสดง ทั้งนี้เพราะเป็นสถานที่ที่สร้างขึ้น เพื่อใช้แข่งขันกีฬาที่สำคัญ ๆ ของประเทศ และสร้างมาเป็นเวลานานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2480 ควรที่จะ ได้มีความตระหนักถึงความสำคัญเรื่องความปลอดภัยของผู้ชม ทำให้หนังสือพิมพ์ได้ใช้ประเด็นนี้ ในคุณค่าข่าวเรื่อง “ความขัดแย้ง” ของสถานที่จัดระหว่างกรมพลศึกษากับกระทรวงศึกษาธิการ และถูกกลายกลายเป็นความขัดแย้งระหว่างกระทรวงศึกษาธิการกับบริษัทเทโรฯ

ในช่วงที่หนังสือพิมพ์ใช้ประเด็นนี้ในการพาดหัวข่าว เป็นช่วงที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาหลักเกณฑ์การขอใช้สนาม และผลประโยชน์ที่หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะได้รับ ถือได้ว่าเป็นการประทุตามปกติ ในแง่ของข่าวไม่มีเหตุการณ์ หรือไม่มีประเด็น แต่ถ้ามีความขัดแย้งในที่ประชุม มีการแสดงออกทางใดทางหนึ่ง เช่น การรอดักเอาท์ของนายไบรอัน มาร์คา ที่ไม่ เห็นด้วยในเรื่องการเพิ่มเงินค่าประกันผู้เข้าชม หรือการให้สัมภาษณ์กับนักข่าวว่าจะถัมคอนเสิร์ต

หากไม่สามารถตกลงกันได้ในเรื่องเงื่อนไขต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้คือ 'เหตุการณ์' ซึ่งเป็นลักษณะของเหตุการณ์ที่เชื่อมตามแนวคิดของบัวสติน ว่า เหตุการณ์ที่เชื่อมไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ แต่เกิดขึ้นเพราะมีผู้วางแผน หรือจุดชนวนให้เกิดขึ้นโดยการสัมภาษณ์

ดังนั้น หนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ที่เน้นข่าวประเภทการเมือง เศรษฐกิจ จึงให้น้ำหนักและความสำคัญกับประเด็นนี้มากกว่าหนังสือพิมพ์เชิงประชาานิยมถึงสองเท่า ในรูปของการพาดหัวใหญ่ เพื่อเป็นการแสดงรหัส (code) ให้ทราบว่าประเด็นความขัดแย้งเป็นประเด็นที่สำคัญในช่วงก่อนการแสดง (คูตารางที่ 4.3 ประกอบ) ทั้งนี้เพราะหากจะย้อนกลับไปดูข่าวในช่วงแรก ๆ ที่เริ่มกระแสของการจัดการแสดงคอนเสิร์ตของไมเคิล แจ็กสัน ในประเทศไทย จะพบว่าได้มีการโปรโมทการจัดการคอนเสิร์ตในครั้งนี้ให้ดูยิ่งใหญ่ มีนักร้องระดับซูเปอร์สตาร์ของโลก เป็นคอนเสิร์ตประวัติศาสตร์ ถ้าพลาดชมอาจเสียดใจไปตลอดชีวิตเพราะการที่ไมเคิล แจ็กสัน มาเยือนประเทศไทยนี้อาจเป็นเพียงครั้งเดียว หรือแม้แต่ว่าที่เกี่ยวกับสถานที่จัดคอนเสิร์ต และเงินประกันค่าสนามที่อาจเกิดความเสียหายซึ่งสูงถึง 30 ล้านบาท กระแสข่าวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นกระแสของการสนับสนุนหรือต่อต้านก็ดี สื่อมวลชนก็ได้เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างกระแสข่าวและสร้างคุณค่าให้เห็นความสำคัญของการแสดงคอนเสิร์ต และจะต้องจัดให้ได้ไม่ว่าจะต้องฟันฝ่าอุปสรรคมากมายเท่าไรก็ตาม

และการที่ข่าวนี้ได้รับการนำเสนอด้วยการชูประเด็นของความขัดแย้งเช่นนี้ อาจจะถือได้ว่าเป็นลักษณะธรรมชาติของข่าวที่เลือกสรรนำความขัดแย้ง ความมีเงื่อนงำมาเสนอ ด้วยการผสมระหว่างอารมณ์และความรู้สึกของคนเขียนข่าว ซึ่งการนำเสนอด้วยคุณค่าข่าวเช่นนี้เป็นผลให้ลักษณะของข่าวมีแนวโน้มเชิงเร้าอารมณ์ หรือเหมือนละคร (dramatization) ดังนั้น ภาษาที่ใช้จึงมีลักษณะคลุมเครือและใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์ (!) เพื่อแสดงความรู้สึกตื่นเต้น ประหลาดใจ ทั้งนี้เพื่อต้องการสร้างความสนใจ เร้าใจ อันเป็นลักษณะวิธีการสร้างความหมายให้เกิดขึ้น วิธีการดังกล่าวนี้เป็นการสร้างข่าว (news making) อันเป็นรูปแบบของ "เหตุการณ์เทียม" ตามแนวคิดของบัวสติน โดยใช้หลักของความคลุมเครือ (ambiguity) ยิ่งข่าวมีความเคลือบแคลงเท่าไร ก็ยิ่งน่าสนใจมากขึ้นเท่านั้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการจัดคอนเสิร์ตว่าจะมีเพียงหนึ่งรอบ หรือ สองรอบ คอนเสิร์ตจะล้มหรือไม่ ทำให้ข่าวมีความสนุกเร้าใจเป็นเหมือนละคร

ประเด็นอันดับรองลงมาที่หนังสือพิมพ์ได้ให้ความสำคัญต่อจากประเด็น 'ความขัดแย้ง' ได้แก่ 'ความสำคัญของการแสดงคอนเสิร์ต' การนำเสนอประเด็นนี้ในหน้าหนึ่งเริ่มขึ้นในวันที่ 1 กรกฎาคม หลังจากที่มิชข่าวประเภทโคมลอยออกมาทางหลาย ๆ สื่อว่า ไมเคิล แจ็กสัน อาจจะเข้ามา

เปิดคอนเสิร์ตในเมืองไทยในช่วงเวลาที่ยังไม่แน่นอน โดยเป็นเพียงการจุดกระแส หรือ เรียกร้อง
ความสนใจของประชาชน จนเมื่อบริษัทเทโร เอนเตอร์เทนเมนต์ได้ออกมายืนยัน และได้ประกาศ
วันเปิดจองบัตรอย่างเป็นทางการ พร้อมข้อมูลเกี่ยวกับอุปกรณ์ที่จะใช้ในการแสดงคอนเสิร์ตใน
ครั้งนี้ ดังนี้

มติชน พาดหัวธรรมดา - "ไมเคิล แจ็กสัน มาไทย เปิดคอนเสิร์ตยักษ์ 50 ล."

สยามโพสต์ พาดหัวใหญ่ - "คอนเสิร์ตยักษ์รอบ 2 จัดแสดงวันที่ 22 สค. นี้"

ไทยรัฐ พาดหัวธรรมดา - "แบ็กอัป มาแล้ว แจ็กสันถึงค่าวันนี้"

การพาดหัวเรื่องความสำคัญของคอนเสิร์ตนี้หนังสือพิมพ์เชิงประชานิยมจะให้
ความสำคัญและนำเสนอมากกว่าหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ โดยหนังสือพิมพ์ประชานิยมได้พาดหัว
ใหญ่ 1 ครั้ง พาดหัวธรรมดา 3 ครั้ง และพาดหัวเล็ก 1 ครั้ง รวมพาดหัวที่ปรากฏในหน้าหนึ่งทั้ง
หมด 5 ครั้ง ส่วนหนังสือพิมพ์คุณภาพได้พาดหัวใหญ่ 1 ครั้ง และพาดหัวธรรมดา 3 ครั้ง รวมทั้ง
สิ้น 4 ครั้ง

โดยหลักการทั่วไปแล้ว หนังสือพิมพ์เชิงประชานิยมมุ่งนำเสนอเนื้อหาที่ปฏุน
สนใจ เช่น ข่าวอาชญากรรม และข่าวบันเทิง เป็นหลัก ดังนั้น ประเด็นข่าวส่วนใหญ่จะเป็นเรื่อง
เกี่ยวกับตัวบุคคลมากเป็นพิเศษ สำหรับข่าวการแสดงคอนเสิร์ตของไมเคิล แจ็กสันนั้น คุณปริทัศน์
กองเพชร หัวหน้ากองบรรณาธิการข่าวสด (สัมภาษณ์, วันที่ 8 พฤศจิกายน 2538) ได้ให้ความคิด
เห็นว่า เป็นปรากฏการณ์ที่สำคัญของวงการเพลงในประเทศไทย ที่คนดังระดับโลก ทั้งยังเป็นบุคคล
ที่มีหลายมิติจะมาเปิดการแสดงคอนเสิร์ตในประเทศไทย จึงถือได้ว่าเป็นข่าวใหญ่ด้วยปัจจัยดังกล่าว
ภาษาที่ใช้พาดหัวข่าวในประเด็นนี้ มักจะใช้จำนวนตัวเลขและการให้สมญานามว่า 'คอนเสิร์ตยักษ์'
อันเป็นการสร้างความหมายของความยิ่งใหญ่ให้เกิดคุณค่าข่าวในเรื่อง 'ความสนใจ' เพื่อให้เกิด
ความรู้สึกลอยลางมีส่วนร่วมในการแสดงคอนเสิร์ตครั้งนี้

ประเด็นอันดับถัดมา ได้แก่ ประเด็นพาดหัวข่าว 'สถานที่' หนังสือพิมพ์เชิง
คุณภาพได้นำเสนอผ่านพาดหัวใหญ่ 3 ครั้ง พาดหัวธรรมดา 1 ครั้ง รวมเป็น 4 ครั้ง หนังสือพิมพ์
เชิงประชานิยมนำเสนอผ่านพาดหัวยักษ์ 1 ครั้ง พาดหัวธรรมดา 2 ครั้ง รวม 3 ครั้ง ดังที่ได้
กล่าวไปแล้วข้างต้นว่า สถานที่ใช้จัดคอนเสิร์ตในครั้งนี้ ได้แก่สนามศุภชลาศัย ซึ่งเป็นสนามกีฬา
แห่งชาติแห่งแรกที่สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2480 ได้ปรับปรุงสนามอีกครั้งในปี พ.ศ. 2527 หลังจากนั้นมิ
ได้มีการปรับปรุงอีกเลย ดังนั้น หนังสือพิมพ์ได้ให้ความสำคัญ และตั้งเป็นประเด็นในช่วงแรกใน

ลักษณะของการทำสตูปีเจาะลึก เพื่อให้ประชาชนได้ทราบประวัติความเป็นมา และจุดประสงค์ของ การสร้างสนาม โดยมดิชนได้นำเสนอเป็นสตูปีในหน้า 1 และข่าวสดได้นำเสนอในหน้าข่าวกีฬา ดังนี้

ย้อนอดีตสนามศุภฯ 'แตก' ต้อนรับ 'ไมเกิด แจ็กสัน'

(มติชน, 18 กรกฎาคม 2536)

แปลงสนามศุภชลาศัยเป็นเวทีคอนเสิร์ตครั้งแรกคุ้มหรือไม่ !

(ข่าวสด, 21 กรกฎาคม 2536)

ด้วยสภาพของสนามโดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณอัฒจันทร์ที่ทรุดโทรมไปตามกาลเวลา ประกอบกับการใช้สนามกีฬาแห่งชาติ ซึ่งเป็นสถานที่เดียวที่สามารถรองรับผู้เข้าชมได้เป็นจำนวนมาก และเป็นครั้งแรกที่จะใช้เป็นเวทีจัดคอนเสิร์ต ย่อมถือได้ว่ามีความสำคัญพอที่สื่อมวลชนจะได้นำเสนอ คุณกรรณิการ์ หัวหน้าสายศิลป์วัฒนธรรม และหัวหน้าข่าวหน้า 1 หนังสือพิมพ์สยามโพสต์ (สัมภาษณ์, วันที่ 1 ธันวาคม 2538) ได้หยิบยกประเด็นดังกล่าวขึ้นมาพิจารณาด้วย เพราะเป็นสิ่งที่ต้องกระทบเกี่ยวข้องกับคนไทยในด้านความปลอดภัย ซึ่งในช่วงเวลานั้นกระแสด้านนี้ ได้เป็นที่สนใจของประชาชนมากเป็นพิเศษ เพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์เช่นเดียวกับเหตุการณ์โรงแรมรอยัลพลาซ่า จังหวัดนครราชสีมา ถล่ม และได้คร่าชีวิตประชาชนเป็นจำนวนมาก นับเป็นประเด็นที่มีความสำคัญดังปรากฏในการพาดหัวของหนังสือพิมพ์รายวันไทย ได้แก่

มติชน พาดหัวใหญ่ "ผวาสนามศุภฯ พังพินาศ เสนอย้ายไมเกิด แจ็กสัน"

ข่าวสด พาดหัวยักษ์ แฉสนามศุภฯ รับไม่ไหว เบรคคว้น 'แจ็กสัน'

สำหรับภาษาที่ใช้ในประเด็นนี้ พบว่ามีการใช้คำ หรือข้อความในพาดหัวข่าว เพื่อเรียกร้องความสนใจของผู้อ่าน การใช้ถ้อยคำมักเป็นการสะท้อนบรรยากาศ และเน้นน้ำหนัก สีสรร ให้เด่นชัด ได้แก่การใช้คำที่แสดงกริยา หรือพฤติกรรมขั้นต้น เพราะนอกจากเรียกร้องความสนใจของผู้อ่านแล้ว ยังเพิ่ม 'คุณค่าข่าว' (news value) ในแง่ 'ความวิตกกังวล' และนำไปสู่ความขัดแย้งในที่สุด

ในส่วนของประเด็นการพาดหัวข่าวเรื่อง 'ความสำคัญของนักร้อง' และ 'บัตร์' นั้น พบว่า หนังสือพิมพ์ทั้งเชิงคุณภาพ และเชิงประชานิยมได้ให้ความสำคัญด้วยเช่นกัน (ในช่วงแรก ๆ ที่นักร้องไมเกิด แจ็กสัน ยังไม่ได้เดินทางเข้ามาในประเทศไทย) ประเด็นเรื่อง 'ความสำคัญของนักร้อง' หนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ชนิด ได้นำเสนอในรูปแบบของสตูปี, ตารางดิบันเทิง เป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้

เพื่อให้แฟนเพลง และประชาชนที่สนใจได้รู้ถึงประวัติความเป็นมาของนักร้องผู้นี้ รวมทั้งผลงานที่ผ่าน ๆ จากอดีตจนถึงปัจจุบัน นับเป็นการนำเสนอโดยทั่ว ๆ ไป ก่อนที่นักร้องผู้นี้จะได้เดินทางมาถึง เป็นที่น่าสังเกตว่า แม้ว่า ไมเคิล แจ็กสัน จะได้เดินทางมาประเทศไทยแล้วก็ตาม หนังสือพิมพ์ ทั้งเชิงคุณภาพ และเชิงประชานิยม ได้นำเสนอพาดหัวข่าวเพียง 1-2 ครั้ง เท่านั้น ดังนี้

สยามโพสต์ พาดหัวยักษ์ แจ็กสันมาแล้ว เพื่อ 'บางกอก'

ไทยรัฐ พาดหัวใหญ่ 'แจ็กสัน' ตระเวนกรุง คนคั่ง! ตามรูด้อมแน่นชนิด

มติชน พาดหัวใหญ่ แจ็กสันปริ่มเสด็จพ่อ ร.5 เจอมลพิษหายใจติดขัด

ภาษาที่ใช้พาดหัวข่าว นอกจากใช้พาดหัวข่าวขนาดใหญ่ เพื่อแสดงให้เห็นความสำคัญแล้ว ยังได้ใช้ 'คุณค่าข่าว' ในด้านความใกล้ชิด ในแง่ความสนใจของชาวไทยที่ได้แสดงออกต่อ ไมเคิล แจ็กสัน และความใกล้ชิดในแง่ของการยกย่อง และเคารพต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต่อองค์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวฯ ซึ่งเป็นที่เคารพศกการระอย่างยิ่งของคนไทยในเวลานั้น

สำหรับประเด็นเรื่อง 'บัตร' นั้น หนังสือเชิงคุณภาพได้ชูประเด็นความมีเงื่อนไขในแง่ของการรีดไถบัตร และการปลอมแปลงบัตรคอนเสิร์ต ในขณะที่หนังสือพิมพ์เชิงประชานิยมได้ชูประเด็นความสนใจของประชาชนที่มีให้กับการแสดงคอนเสิร์ตโดยการพาดหัวข่าวดังนี้

มติชน พาดหัวใหญ่ 'ไอ้ไม่งาบบัตรแจ็กสัน ปลัดศธ.ระบุไม่รู้ใครใด

สยามโพสต์ พาดหัวเล็ก หัวันตัวปลอมไมเคิล แจ็กสัน

ข่าวสด พาดหัวยักษ์ 'ไทยคั่ง' 'ไอ้แจ็กสัน' รุมทิ้งบัตรพริบตา-พริบ 40 ล้าน

ภาษาที่ใช้ในประเด็นความมีเงื่อนไขนั้นหนังสือพิมพ์มักจะใช้คำแสดงกริยาหรือพฤติกรรมในการนำเสนอเพื่อให้การสนับสนุนประเด็นที่มีเงื่อนไขและประชาชนน่าจะได้รับรู้ และมีส่วนร่วมในการเฝ้าดูหรือจับตามอง สำหรับประเด็นที่หนังสือพิมพ์ทั้งเชิงคุณภาพ และเชิงประชานิยมได้ให้ความสำคัญน้อยที่สุดในช่วงนี้ ได้แก่ เรื่อง 'สภาพอากาศ' และ 'ผลที่ได้รับจากการจัด'

ส่วนประเด็นในเรื่อง 'สภาพอากาศ' นั้น จะมีเพียงเฉพาะหนังสือพิมพ์ข่าวสดเท่านั้นที่นำเสนอเป็นพาดหัวใหญ่ โดยใช้ 'คุณค่าข่าว' ความใกล้ชิดเพื่อตอกย้ำถึงความเชื่อของคนในสังคมไทย ในเรื่องของความช่วยเหลือจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ไม่ให้ฝนมาเป็นอุปสรรคสำคัญในการแสดงคอนเสิร์ต โดยการใช้สิ่งของมาราบไหวสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ณ สถานที่นั้น ดังนี้

ข่าวสด พาดหัวใหญ่ - “บรันดิ - หัวหมู บนตู้ฝนวัน ‘แจ็กสัน’”

สำหรับประเด็นในเรื่อง ‘ผลที่ได้รับจากการจัด’ นั้น ในช่วงนี้จะเป็นการเสนอในเรื่องของภาษีเงินได้ ที่ไมเคิล แจ็กสันฯ ต้องจ่ายให้กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง การเปิดเผยถึงจำนวนภาษีที่ต้องจ่ายให้กรมสรรพากร เป็นการเน้นให้เห็นความยิ่งใหญ่ของการจัดแสดงคอนเสิร์ต

สยามโพสต์ พาดหัวใหญ่ - “เผยตัวเลขภาษี ‘ไอ้แจ็กสัน’ สรรพากรริด

เหนาะ ๆ 11 ล้าน”

จากตัวอย่างข้างต้น จะพบว่าภาษาที่ใช้มีลักษณะหวือหวา และสอดแทรกความคิดในเรื่องของ ‘ภาพลักษณ์’ ของกรมสรรพากร ว่าเป็นหน่วยงานที่เอาโรคเอาเปรียบประชาชนในรูปของการเรียกเก็บภาษีที่มีจำนวนตัวเลขค่อนข้างสูง และเป็นหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพฉบับเดียวเท่านั้นที่ได้นำเสนอประเด็นนี้

จากการที่ได้วิเคราะห์ ‘ข่าว’ ที่ปรากฏในระยะแรกนี้จะพบว่าประเด็นที่ หนังสือพิมพ์ทั้งเชิงคุณภาพและเชิงประชานิยมนำเสนอ นั้น จะเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับตัวนักร้อง รวมทั้งภาพถ่ายจากประชาสัมพันธ์ของเทโรฯ ไม่ว่าจะป็นศักยภาพของนักร้องผู้ที่มีความสามารถสูง ศักยภาพของนักดนตรี และเครื่องดนตรีทั้งระบบแสง ระบบเสียง และเทคนิคพิเศษต่าง ๆ (special effect) สิ่งเหล่านี้ประมวลไว้ในภาพที่ 1.1 ซึ่งเป็นภาพข่าวแสดงความยิ่งใหญ่ของการจัดคอนเสิร์ตฯ โดยฝ่ายประชาสัมพันธ์บริษัทเทโรฯ

หนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท นอกจากจะทำหน้าที่แจ้งเรื่องราวการแสดงคอนเสิร์ตในครั้งแล้ว ยังได้มีบทบาทสำคัญต่อการให้สถานภาพ (confer status) แก่ไมเคิล แจ็กสัน ในสังคมไทยด้วย โดยมองว่านักร้องผู้นี้เป็นบุคคลที่น่าสนใจ หากจะเปรียบเทียบด้านการเมืองก็เปรียบได้ว่า ไมเคิล เป็น Bill Clinton (กรณีการณ, อ้างถึงแล้ว) และในขณะที่เดียวกันยังเป็นบุคคลที่มีหลายมิติ มีความลึกซึ้ง (ปริทัศน์, อ้างถึงแล้ว) ดังนั้นจึงถือว่าเป็นข่าวเฉพาะกิจที่ไม่เกิดขึ้นให้เห็นบ่อยนัก ในแง่ของข่าวเอง ข่าวที่เกี่ยวข้องกับตัวบุคคลย่อมจะมีประเด็นในการทำข่าวและข้อมเป็นที่น่าสนใจได้ง่าย และเมื่อมี ‘เหตุการณ์’ อย่างหนึ่งอย่างใดเกิดขึ้น เช่น การที่ประชาชนที่สนใจไปรอซื้อบัตรตั้งแต่เช้ามีด และบัตรได้ขายหมดภายในเวลาอันรวดเร็ว เช่นนี้ย่อมต้องเกี่ยวข้องกับปัญหาสถานที่จัดและประเด็นมาตรการความปลอดภัยอย่างแน่นอน หนังสือพิมพ์ดังกล่าวได้ใช้ ‘เหตุการณ์’ ที่เกิดขึ้นให้เป็นประโยชน์ในการกำหนดประเด็นความขัดแย้ง และถูกตามกลายเป็นอุปสรรคต่อคอนเสิร์ตในครั้งนี้ ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล (อ้างถึงเขาวคา ตฤชฌานนท์, 2535) ให้

ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า “ถือเป็นข้อเสียของหนังสือพิมพ์ในประเทศไทยที่ชอบนำเสนอข่าวขัดแย้งด้วยการผสมระหว่างอารมณ์และความรู้สึกของคนเขียนข่าว จึงทำให้ข่าวมีลักษณะเชิงเร้าอารมณ์เหมือนละคร (dramatization) ทำให้ข่าวการแสดงคอนเสิร์ตในครั้งนี้มีคุณค่าข่าว ‘ความสนใจ’ ไม่เพียงเฉพาะแฟนเพลงเท่านั้น แต่ยังได้กระจายวงกว้างไปสู่ประชาชนจำนวนมาก ดังนั้นเมื่อคนส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นในตัว ไมเคิล แจ็กสัน และคอนเสิร์ตในครั้งนี้มากเท่าไรก็ยิ่งเป็นปัจจัยไปกระตุ้นให้หนังสือพิมพ์เสนอข่าวนี้นี้มาก ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของสาธารณชนในรูปแบบของ ‘ข่าว’ นั่นเอง”

สำหรับในส่วนของ ‘เหตุการณ์’ ในระยะที่ 2 นี้ ผู้วิจัยจะขอลำดับถึงสภาพการณ์ทั่วไปก่อนเช่นเดียวกับการวิจัยในช่วงแรก

2 ช่วงการแสดง (24 สิงหาคม - 28 สิงหาคม 2536)

ก. สภาพการณ์ทั่วไปในช่วงการแสดงคอนเสิร์ต

ช่วงนี้การแสดงรอบแรกดำเนินไปด้วยดีท่ามกลางความชื่นชม และเสียงวิพากษ์วิจารณ์ในแง่บวกจากสื่อมวลชนทุก ๆ แขนง ทำให้แฟนเพลงในรอบที่ 2 เกิดอาการตั้งความหวังอย่างสูงในคอนเสิร์ตที่กำลังจะจัดขึ้นในวันรุ่งขึ้น หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชนก็ได้มีการเตรียมตัวเพื่อจะรับสถานการณ์ทุกรูปแบบ แต่แล้วแฟนเพลงก็ต้องผิดหวังเมื่อไมเคิล แจ็กสันประกาศผ่านตัวแทน คือ บริษัทเทโรฯ ว่าขอเลื่อนคอนเสิร์ตออกไปอย่างไม่มีกำหนด เนื่องจากอาการป่วยอย่างเฉียบพลันจากการเสียน้ำในร่างกาย เหตุการณ์นี้นับว่าได้สร้างความตระหนกและความไม่แน่ใจให้กับแฟนเพลงเป็นอย่างมากว่าจะไม่มีการเล่นคอนเสิร์ตในวันรุ่งขึ้นเป็นแน่ และแล้วก็ได้มีการประกาศเลื่อนคอนเสิร์ตออกไปอีก 1 วัน ทำให้ฝูงชนที่แห่กันเข้ามาจับจองที่นั่งในสนามศุภชลาศัย และคนอื่นอีกเป็นจำนวนมากเกิดอาการผิดหวังอย่างแรง และในคืนวันนั้นข่าวต่าง ๆ ที่ออกมาทางสื่อทุกแขนงก็มุ่งประเด็นไปที่การเลื่อนคอนเสิร์ตของไมเคิล แจ็กสัน และ ภาพประชาชนชาวไทยที่ผิดหวังอย่างแรง

จนกระทั่งบริษัทเทโรฯ ต้องออกมาประกาศจะแสดงคอนเสิร์ตอีกครั้งในวันรุ่งขึ้นอย่างแน่นอน พร้อมนำเทปบันทึกเสียงของไมเคิล แจ็กสันมาเปิดแถลงข่าวกล่าวแสดงความเสียใจต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น นับเป็นกลยุทธ์สำคัญในการที่จะเรียกขอความเห็นใจจากแฟนเพลง และหันความสนใจของแฟนเพลงจากข่าวกรณีถูกกล่าวหาว่าทารุณกรรมเด็กได้เป็นอย่างดี โดยสังเกตได้จากราคาบัตรคอนเสิร์ตที่มีราคาสูงขึ้นจากราคาเดิมหลายเท่า และแฟนเพลงยังคงให้ความสนใจใน

การซื้อบัตรอยู่เป็นจำนวนมาก แม้ว่าสื่อมวลชนจะฉวยโอกาสนี้โจมตีภาพพจน์ของไมเคิล แจ็กสัน อย่างเต็มที่ ที่เห็นได้ชัดเจนมากก็คือ หนังสือพิมพ์ข่าวสดได้ตีพิมพ์ภาพข่าวไมเคิล แจ็กสัน กับเด็กชายที่ไม่เคิล แจ็กสัน เคยมีสัมพันธ์ด้วย หรือแม้แต่โค้ช นั้อัดลมคู่แข่งของเป๊ปซี่ซึ่งสนับสนุนคอนเสิร์ตไมเคิล แจ็กสัน มาตลอดก็ตีพิมพ์โฆษณาในหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษฉบับหนึ่งมีใจความว่า “ถ้าคุณไม่อยากเสียน้ำ คឹม โคล์จิช” แต่ดูเหมือนว่าจะไม่มีผลกระทบต่อภาพพจน์ของ ไมเคิล แจ็กสัน เพราะจากการสำรวจของหนังสือพิมพ์ พบว่า ประชาชนไม่เชื่อในข่าวดังกล่าว เหตุผลก็เพราะไมเคิล แจ็กสัน เป็นคนรักเด็ก ไม่น่าจะทำเช่นนั้น และยังให้กำลังใจให้นักร้องไมเคิล แจ็กสัน หายป่วยไว ๆ จนกระทั่งไมเคิล แจ็กสันได้มีอาการดีขึ้น และออกมาแสดงคอนเสิร์ตตามสัญญา

การศึกษาในช่วงที่ 2 นี้ใช้แนวการวิเคราะห์เช่นเดียวกับระยะแรก ในประเด็นและระยะเวลาที่ศึกษาที่มีความต่อเนื่องกัน โดยจะเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ประเด็นใดบ้างที่หนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ และประชาชนให้ความสำคัญและนำหนักมากน้อยต่างกันอย่างไรบ้าง ในตารางที่ 4.4

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข. การให้ขนาดพาดหัวข่าวหน้าหนึ่ง

ตารางที่ 4.4 แสดงประเภทของพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ

และเชิงประชานิยม ช่วงระหว่างการแสดง (วันที่ 24 สิงหาคม-28 สิงหาคม 2536)

ประเด็นของเหตุการณ์	หนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ					หนังสือพิมพ์เชิงประชานิยม				
	พาดหัว	พาดหัว	พาดหัว	พาดหัว	รวม	พาดหัว	พาดหัว	พาดหัว	พาดหัว	รวม
	ยักษ์	ใหญ่	ธรรมดา	เล็ก		ยักษ์	ใหญ่	ธรรมดา	เล็ก	
1. ความสำคัญของคอนเสิร์ต	-	1	-	-	1	1	1	-	-	2
2. บัตร	1	-	-	-	1	-	-	-	-	0
3. สถานที่	-	-	-	-	0	-	-	-	-	0
4. ความสำคัญของนักร้อง	-	1	-	-	1	-	-	-	-	0
5. ความขัดแย้ง	-	-	-	-	0	-	-	-	-	0
6. มาตรการความปลอดภัย	-	-	-	-	0	-	-	-	-	0
7. สภาพอากาศ	-	-	-	-	0	-	-	-	-	0
8. การเลื่อนคอนเสิร์ต	3	-	-	-	3	4	-	-	-	4
9. คดีข่มขืนเด็ก	-	-	-	-	0	-	-	-	-	0
10. ความสำเร็จของงาน	3	1	-	-	4	4	-	-	-	4
11. กิจกรรมที่เกี่ยวกับเด็ก	-	-	-	-	0	-	-	-	-	0
12. ผลที่ได้รับจากการจัด	-	-	-	-	0	-	-	-	-	0
รวม	7	3	0	0	10	9	1	0	0	10

สำหรับในช่วงการแสดงคอนเสิร์ตซึ่งเป็นระยะที่ 2 ของเหตุการณ์นั้น จากการศึกษาถึงการให้ความถี่ในการนำประเด็นข่าวพาดหัว และคุณค่าข่าว (News Value) พบว่าในช่วงนี้หนังสือ

พิมพ์ทั้งเชิงคุณภาพและเชิงประจักษ์ได้ให้ความสำคัญในประเด็น ความสำเร็จของงาน มากเป็นอันดับแรก ทั้ง ๆ ที่ในช่วงนี้จะได้เกิดเหตุการณ์การเลื่อนคอนเสิร์ตออกไปถึง 2 วันก็ตาม รวมทั้งข่าวคตินักร้องไมเคิล แจ็กสัน ถูกตั้งข้อหาทารุณกรรมเด็ก ซึ่งทั้ง 2 เหตุการณ์ถือได้ว่าเป็นเหตุการณ์ที่สำคัญ แต่หนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภทกลับให้ความสำคัญของงานมากกว่า ไม่เพียงแต่ให้ความสำคัญเท่านั้น ในเรื่องประเด็นความถี่ในเรื่องของ ‘คุณค่าข่าว’ และรูปแบบก็สอดคล้องกับประเด็น พาดหัวข่าวได้เป็นอย่างดี ดังนี้

สยามโพสต์ พาดหัวใหญ่ - แฟนกรี๊ดคอนเสิร์ต “เป็นลม” นักร้อง

มติชน พาดหัวยักษ์ - คดีเป็นลม-สลบนับพัน

ข่าวสด พาดหัวยักษ์ - คดีคนคั่งสุด ๆ แย่ง 2 ชม. แจ็กสันข่มหัวใจ

ไทยรัฐ พาดหัวยักษ์ - โชว์ลีลาอุบเป้ามันหยด คนครึ่งแสนคั่ง

การที่หนังสือพิมพ์ทั้งเชิงคุณภาพและเชิงประจักษ์ ได้นำเสนอประเด็น “ความสำเร็จของงาน โดยการพาดหัวข่าวใหญ่ในปริมาณที่ไม่แตกต่างกันมากนักแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของเหตุการณ์เทียบเคียงกัน การที่สื่อมวลชนได้นำเสนออย่างแพร่หลาย เนื่องจากเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในประเทศไทย ผู้อ่านสามารถมีส่วนร่วมในเหตุการณ์นี้ได้โดยตรง และเพื่อที่จะทราบลักษณะกลุ่มของแฟนเพลงไมเคิล แจ็กสัน ปฏิกริยาของแฟนเพลงในสนามศุภชลาศัย สิ่งที่กำลังมาแล้วข้างต้นเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดความสำคัญในลักษณะของการมีส่วนร่วมของผู้อ่าน (reader participation)

ประเด็นถัดมาที่หนังสือพิมพ์ทั้งสองชนิดให้ความสำคัญ ได้แก่ ประเด็น “การเลื่อนคอนเสิร์ต” การพาดหัวข่าวเกี่ยวกับความสำเร็จของงานคอนเสิร์ตในรอบแรก ได้สร้างกระแสความสนใจและความต้องการมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ให้กับกลุ่มแฟนเพลง ตลอดจนกลุ่มประชาชนที่ไม่ได้เข้าชมคอนเสิร์ตอย่างมาก ทำให้แฟนเพลงและประชาชนทั่วไปเกิดความรู้สึกว่าตนเองจะต้องเข้าชมคอนเสิร์ตในรอบสอง จึงเป็นเหตุให้ราคาบัตรที่มีผู้นำมาขายด้านหน้าบริเวณงานมีราคาสูงจากเดิม หรือ ที่รู้จักกันดีว่าเป็น ‘ตัวผี’ นอกจากนี้หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ได้มีการเตรียมการเพื่อจะรับสถานการณ์ต่างๆ อย่างเต็มที่

เหตุการณ์การเลื่อนคอนเสิร์ตของไมเคิล แจ็กสันทั้ง 2 ครั้งที่ได้เกิดขึ้นนั้น นับเป็นเหตุการณ์ที่สื่อมวลชนได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ดังนี้

- ศยามโพสดี พาดหัวยักษ์ - หวิดจางอจ 'งคแสดง' วันนีก็ไมม่แน
 ซ้องใจ 'ป้วย'ข่าววง!
 มติชน พาดหัวยักษ์ - ให้น้ไกถือแจ็กตัน เดือน 'คนตริคค่าเป่า'
 แฟนรุมค่าเปิง!
 ข่าวสด พาดหัวยักษ์ - 'แจ็กตัน' หายทัน วันนีดูบเป่า
 แดกคุ้มคคิอืบค.ช.
 ไทยรัฐ - พาดหัวยักษ์ - 'แจ็กตัน' นื่อก คอนเสิร์ตล่ม ท้องทำพิช

จากการพาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท พบว่า ภาษาที่ใช้หือหวิวและ
 เร้าอารมณ์ผู้อ่านได้เป็นอย่างดี โดยให้ 'คุณค่าข่าว' ในเรื่อง เพศ และ ความมีเงื่อนงำ มาใช้ เพื่อ
 จุดกระแสความสนใจให้กับกลุ่มแฟนเพลงและประชาชนทั่วไป

8 ช่วงหลังการแสดงคอนเสิร์ต (29 สิงหาคม-31 สิงหาคม 2536)

ก. สภาพการณ์ทั่วไปในช่วงหลังการแสดงคอนเสิร์ต

การนำเสนอข่าวการแสดงคอนเสิร์ตในช่วงนี้ นับว่าเบาบางลงกว่าช่วงแรก ๆ จะมีก็
 แต่เป็นเพียงการเสนอในรูปของคอลัมน์ สฎีป ที่เกี่ยวกับคดีทารุณกรรมเด็ก ส่วนที่เป็นข่าวก็จะเป็น
 การเสนอประเด็นของสภาพของสนามศุภชลาศัยหลังจากการแสดงได้เสร็จสิ้นลง และประเด็นคดีข่ม
 ขืนเด็กซึ่งนักร้องไมเคิล แจ็กสัน ถูกฟ้องร้องคดีข่มขืนเด็ก ข่าวดังกล่าวทำให้แฟน ๆ ของไมเคิล
 แจ็กสัน ในไทยหันกลับมาสนใจตัวศิลปินผู้นี้อีกครั้ง สื่อต่าง ๆ นำข่าวนี้อาวิเคราะห์กันอย่างมากมาย
 แม้ว่าหลังจากไมเคิล แจ็กสันออกจากประเทศไทยไปแล้วก็ตาม

ข. การให้ขนาดพาดหัวข่าวหน้าหนึ่ง

การศึกษาในส่วนนี้ใช้แนวการวิเคราะห์เช่นเดียวกับการศึกษาในระะยะที่หนึ่ง และ
 ระะยะที่สอง และประเด็นที่นำเสนอก็มีความต่อเนื่องจากระะยะที่สอง การนำเสนอขนาดพาดหัวข่าว
 เป็นจำนวนครั้งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.5 แสดงประเภทของการพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ และเชิงประชานิยม ช่วงหลังการแสดง (29 สิงหาคม- 31 สิงหาคม 2536)

ประเด็นของเหตุการณ์	หนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ					หนังสือพิมพ์เชิงประชานิยม				
	พาดหัว	พาดหัว	พาดหัว	พาดหัว	รวม	พาดหัว	พาดหัว	พาดหัว	พาดหัว	รวม
	ยัักษ์	ใหญ่	ธรรมดา	เล็ก		ยัักษ์	ใหญ่	ธรรมดา	เล็ก	
1. ความสำคัญของคอนเสิร์ต	-	-	-	-	0	-	-	-	-	0
2. บัตร	-	-	-	-	0	-	-	-	-	0
3. สถานที่	-	-	-	-	0	-	-	-	-	0
4. ความสำคัญของนักร้อง	-	-	-	1	1	2	-	-	-	2
5. ความขัดแย้ง	-	-	-	-	0	-	-	-	-	0
6. มาตรการความปลอดภัย	-	-	-	-	0	-	-	-	-	0
7. สภาพอากาศ	-	-	-	-	0	-	-	-	-	0
8. การเลื่อนคอนเสิร์ต	-	-	-	-	0	-	-	-	-	0
9. คลิข้มขึ้นเด็ก	-	-	-	-	0	-	-	-	1	1
10. ความสำเร็จของงาน	-	-	-	-	0	-	-	-	-	0
11. กิจกรรมที่เกี่ยวกับเด็ก	-	-	-	-	0	-	-	-	-	0
12. ผลที่ได้รับจากการจัด	-	-	1	-	1	-	-	-	-	0
รวม	0	0	1	1	2	2	0	0	1	3

หนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพและเชิงประชานิยม ยังคงให้ความสำคัญในประเด็น 'ความสำคัญของนักร้อง' เป็นอันดับแรกเช่นเดียวกับในระยะที่ 1 และระยะที่ 2 โดยพาดหัวยัักษ์ 2 ครั้ง และพาดหัวเล็ก 1 ครั้ง คือ การเสนอพาดหัวข่าวเรื่อง การเดินตรวจสนามร่วมกับนักเรียนนายเรืออากาศ ซึ่งเป็นวันสุดท้ายที่ไม่เกิด แจ็กตันอยู่ในประเทศไทยหลังการแสดงคอนเสิร์ต โดยทำการถ่าย

ทำเป็นมิวสิกวิดีโอ เพื่อนำไปใช้ในการประชาสัมพันธ์การแสดงคอนเสิร์ตฯในประเทศอื่น ๆ การที่หนังสือพิมพ์ทั้งเชิงคุณภาพและประชนนิยมให้ความสำคัญกับประเด็น “ความสำคัญของนักร้อง” แสดงให้เห็นความต่อเนื่องของประเด็นดังกล่าวที่มีการเสนอตลอด 3 ช่วง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

มติชน พาดหัวเล็ก - ‘แจ็กสัน’ อำนาจสุดเท่ ถ่ายมิวสิกกับทหาร

สนามศุภฯและเป็นไอ้ก

ไทยรัฐ พาดหัวยักษ์ - แจ็กสันไปแล้ว นักร้องวงซิ่งนำใจคนไทย

ข่าวสด พาดหัวยักษ์ - หัวปึกขึ้นเครื่อง ซิ่งคนไทย คำสุดท้าย แจ็กสัน

ภาษาที่ใช้ในการพาดหัวข่าวในช่วงนี้ หนังสือพิมพ์จะใช้ภาษาที่ให้ความรู้สึกร่วมของประชาชนคนไทยทั้งประเทศ แทนแฟนเพลงชาวไทยกลุ่มเดียวที่ให้การสนับสนุนและการต้อนรับแก่นักร้องผู้นี้ ในขณะที่เดียวกันให้ ‘คุณค่าข่าว’ ของ ‘ความใกล้ชิด’ ได้ดีเป็นอย่างยิ่ง

ในส่วนของประเด็นอื่น พบว่า หนังสือพิมพ์เชิงประชนนิยมได้นำเสนอประเด็น ‘คดีข่มขืน’ โดยพาดหัวเล็ก 1 ครั้ง ในขณะที่หนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพนำเสนอประเด็น ‘ผลที่ได้รับจากการจัด’ โดยพาดหัวข่าวธรรมดา 1 ครั้ง

สาเหตุที่ประเด็นทั้ง 2 ข้อนี้ หนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภทได้นำเสนอเพียงพาดหัวเล็ก และพาดหัวข่าวธรรมดานั้น เนื่องจาก ประเด็นข่าวคดีข่มขืนนั้น เป็นเหตุการณ์ที่มีเกิดขึ้นในประเทศไทย และเป็นเหตุการณ์ที่บุคคลดังในวงการบันเทิงมักจะต้องประสพอยู่เสมอ ดังนั้น ความสนใจ จึงอยู่ในขอบเขตในกลุ่มแฟนเพลงที่เฝ้าติดตามตลอดเวลา ในส่วนประเด็นเรื่อง ‘ผลที่ได้รับจากการจัด’ ได้แก่ สภาพของสนามศุภชลาศัย นั้น เนื่องจากเป็นสถานที่ และไม่มีผลกระทบต่อประชาชน จึงไม่มีคุณค่าข่าวเพียงพอที่จะนำเสนอเป็นประเด็นได้มากพอ เมื่อวิเคราะห์ลักษณะการพาดหัวข่าวและภาษาที่ใช้พาดหัวในช่วงที่ 3 สามารถสรุปได้ว่าลักษณะของการสร้างความเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง (celebrity) จะอาศัยกลยุทธ์ของการสร้าง “ข่าว” และแพร่กระจายผ่านสื่อมวลชนทุกประเภท โดยเสนอซ้ำแล้วซ้ำอีก ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นการสร้างสถานภาพ (confer status) ของบุคคลให้ปรากฏเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงอย่างชัดเจน และรวดเร็ว ดังเช่นกรณีของการนำเสนอข่าวการแสดงคอนเสิร์ตของไมเคิล แจ็กสัน ที่ได้ถูกสร้างความมีชื่อเสียงจนได้รับสมญานามต่าง ๆ มากมาย โดยมีคุณค่า “ความเด่น” เป็นองค์ประกอบสำคัญ